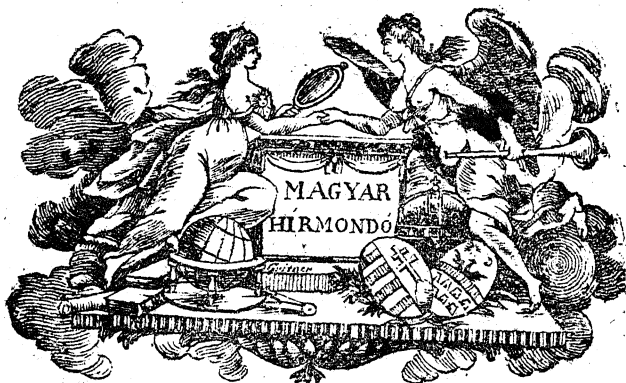

A^o

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 4.

Költ Bétsben, B. Alfzony Havának (Januáriusnak)
12-dik napján 1802-dik Efstendőben.

B é t s.

Ö Felsége méltóztatott Báró Révay Aloysiust Udvari Concipistává nevezni a' Fels. Magyar Cancelláriánál.

Az itt következő levelet, a' Zemlini Veszteglőház (Contumázt-ház) Tolmáttsa útasította ide Béts-be a' Török Tolmátshoz, Dec. 27-kén. „Mai napon dél előtt 10 óraker történt a' Belgrádi 3 lófarkas Sinik Oglu Hadzsi Mustafa Basának megölettetése; ki egy időtől fogva Belgrád városának és várának Komendánsa vala, és mi velünk igen jó szomszédságban élt. Ez előtt egynekány ne-

D

tekkel a' Jantsárok fel-keltek ellene, és némelly kedves embereit meg is ölték: de a' Török Ud-vartól ide küldetvén Kapd zsi Basa, a' két ellenkező felet csak ugyan öfzfze békéltette. Észre vették azomban a' Jantsárok, hogy a' Basa fogadását meg-szegte, azt írván a' fiának Dervis Begnek, a' ki Belgrádtól 54 órányi távolyságra, egynehány ezer emberrel táborozott, hogy jönné Belgrád alá, 's magát a' Basának (az Attyának) külső városi barátival egygyesítvén támadná meg 's öldösné le a' Jantsárokat. Hogy annál bizonyosabban boldogúlhatna Hadzsi Mustafa fel tett szándékában, tudtára adta ezen intézeteit a' Jantsárok elpufztítása felől, a' várban benn lévő jó embereinek is. De a' dolog titokban nem maradhatott. A' Jantsárok az egész dolgot ki-tudták, 's egy Kötség Ali nevű egynehányad magával felment a' felső várba; 's tulajdon kezeivel tsapta le a' Basa fejét, 's azután a' vele volt Jantsárok által, minden jószágát fel-prédáltatta. A' Basa Háremjének (Feleségei lakó helyének) kapujára egynehány Jantsárok állíttattak, hogy oda senki bé ne mehessen, és valami illetlenség ne történjen. Még ez nap, mellyen a' dolog történt, igen sok kereskedők, hajókra rakván drágább vagyonaikat és portékáikat, által jöttek a' Zemlini Veszteglő-házba, tartván attól, hogy a' neki mérgeződött Jantsárok még többre is vetemedhetnének.

Magyar Ország.

Moson Jan. 8. dikán. Ennek a' hétnek az elején, éppen az történt szomszédságunkban a' Posta-szekérrel (Dilizsánszal) a' mi történt nem ré-

gen Grétz városánál, az az hét, és talám ugyan azon Stájer Országúton álló tolvajok, mind egyforma Német ruhában felöltözve, megtámadták a' Bétsből le felé menő Dilizsánszot, midőn ez Eöttevényből (Hochstrass) ki ért vólt, 's Györnek vette az útját. Ejszakának idején estek véletlenül a' nyereg ülő kotsisnak, és a' Conductornak, ki mindég a' Dilizsánszal jár, 's számol mindenekről. Senki más nem ült ez úttal a' hintóban, mellyet tehát le vontattak a' magos töltésről, (tsinált útról) 's távol az ország útjától a' ládákat fel-verték, és a' sok ezerre menő pénzt el vitték magokkal, minekutánna a' kotsist a' kerekhez kötözték, és a' Conductort agyba főbe verték vólna. Tsak másnap reggel akadtak nyomába a' Dilizsánsznak. A' Conductor, mint haljuk, már meg hólt sebeiben. T. Győr Vármegyében esvén a' dolog, tüstént utánna járt a' Nemes Vármegye, 's a' mi történt, mindenfelé currentáltatta. Remélyjük, hogy ez úttal nyomába akadunk az úton álló tolvajoknak, kiknek, mint látni, jó levelező társai vagynak Bétsben és Grétzben; mivel jól tudják, mikor van pénzel meg rakva a' posta-szekér.

Olafz Ország.

Nápoly Dec. 15-dikén. Az Afrikának északi partjain lakó Túnisi rabló-Fejedelem, ismét ellensége kezdett lenni Portugalliának, a' hova már el is indúlt nagy hajósseregével, 's minden órán megtámodja a' Portugállus hajókat, és a' kikötő-helyeket. — Halljuk, hogy azt szente vólna a' Frantzia Respublika a' Túnisi, Tripelisi, 's

Algiri Fejedelmeknek, hogy az országokban nyomorgó sok keresztény rabokat, 40 nap alatt bontsássák haza Európába, másképp erővel fogja őket arra kényszeríteni. — A' millyen örökös ditsőségére válna ez a' Frantzia Respublikának, olly keserves állapotban esedeznek azért a' minden Európai Nemzetekből való, és minden Nemen és Renden lévő szerentsétlen rabok, kik hazájok felé terjesztett karokkal várják onnét meg szabadítójukat — és bár csak haszontalanul ne várnák!!

Florentzia Dec. 25-dikén. A' napokban érkezett meg ide a' Párisba járt kurírunk, ki is azt a' hírt hozta onnan, hogy Spina Ő Nagy Méltósága, és Fő Tisztelendő Caselli Urak minden órán vizsziatérnek Rómába Útjokat Valence Frantzia városának veszik, a' hol tartott fogságban VI dik Pius Pápa Ő Szentsége, kinek tiszteletre méltó Hamvait magokkal Rómába viszik a' Frantzia Kormányfőnek engedelmeiből. Nem tellyesedett bé tehát az a', némelly Újságok által közlött hír, mintha Hertzeg Braschi kísérte volna Ő Szentsége Testét Rómába.

Májlant Dec. 22-dikén. Petiet Minister tegnap reggel indult el Lyon felé. A' Kormányfő Deputátusai, különösön megmutatták a' Nemzet nevében, a' magok háládatosságokat ez elánt a' Minister eránt, a' ki felettébb buzgó indíttal viseltetett a' közelebb múlt terhes körülműállások között, a' mi Respublikánkhoz. — A' Cisalpinai Respublikának, Lyonban öfzvegyült Küldöttjei, mind öfzve 452-en vagynak, úgy mint, a' Kormányfő tagjai között 6 an; a' ta.

nátsbéli személyek között 29-en; 26 Püspökök; 31 más Ekklesiái személyek; a' Tribunátus között 46-an; 30 Tudós; a' negyven főbb városok 51 Deputátusai; a' Nemzeti Örző-seregből 49-en; 31 Kereskedők; a' közönséges jövedelmek árendásai között 123-an; és a' Cisalpínai rendes katonaság között 30-an. — Rómából írják, hogy azok a' Frantziák, kik nemzeti jószágokat vásárlottak magoknak a' Pápa birtokában, nyilván ellene mondiak annak az Ő Szge parantsolatjának, melly szerént le kellett volna nekik mondaní az említett jószágok bírásáról; és el küldötték Protestációjokat a' Frantzia Kormányfőkhöz.

Frantzia Ország.

Párisból Dec. 16-dikán. Desolles Generális Moreau Vólt-Fővezérnek igen kedves embere Státus-Tanátsossá tétetett. — Olasz Országban Professor Galvani igen nagy tökéletességre vitte az Elektrizitás tudományát 's az ElektriKa Makhiná val némelly nehéz betegségeket szerentsésen gyógyítgatott. Ez elterjedvén, azt az Elektrizálás módját mellyet ő talált fel, Galvanismusnak nevezték 's nevezik máig is. Támadtak a' Galvanismusnak sok pártfogói 's ellenségi, valamint a' tehén-himlőnek 's a' t. Mostanában a' Párisi Nemzeti Tudós Társaság (Institutum) különösen meg-vizsgálta ezen találmányt, 's számos próba tételek után azt az ítéletet hozta felölle; hogy ez, áldott találmány az emberi Nemzetre nézve. Sok olyan siketeket és vakokat tökéletesen kigyógyítottak a' Nemzeti Institutum

e' végre kirendelt tagjai, kik, két három elzúndó-
 ólta, vagy nehezen, vagy éppen semmit se hal-
 lottak; vagy szemek világától megfoltztattak.

Párisból. Dec. 24-dikén. Az Egyiptomból
 vizsgáló érkezett Fournier híres tsillagvizsgáló,
 mihelyt Toulonba kiszállott, mindjárt elküldötte
 azon Egyiptomban őszsze ízedett régi írásokat,
 az idevaló Nemzeti tudós Társaságnak, melyek-
 re már az Astronómiában gyönyörködő Párisi
 tudósok régen várakoznak. Jó előre meg-hozták
 tudniillik a' hírét némelly vizsgáló jött tudósok,
 hogy Fournier, mindent el-követett ott arra nézve,
 hogy az Astronómiai régiségeket őszsze gyűjthesse,
 's leírhasssa. Küldött ezen szép gyűjteménnyel mel-
 lett, egy munkát is, melyet Egyiptomban készí-
 tett. Azt mutogatja ebben Fournier, hogy az ő
 tapasztalásai szerént, az Astronómiában az az
 állatos ábronts (Zodiakus), melyet mi a' Görö-
 göktől vettünk fel, Egyiptomban 15 ezer elzúndó-
 dővel ez előtt már bizonyosan esmeretes vólt.
 Dupuis híres Fr. tudós ugyan így vélekedett, egy,
 már ez előtt 20 elzúndóval kiadott munkájában.
 — Egy Párisban mulató idegen, így adja elő azt
 a' fényes pompát, melly rendszerént tartatni szo-
 kott, midőn a' Fő Konzul idegeneknek ad au-
 dientziát. „Alig mentünk be a' Tuilerie
 nevű palotába, mingyárt előnkbe jöttek né-
 mely udvari tselédek, kik felvezettek bennünket
 az őszsze-gyülekező tágas szobába. Ennek ajtain
 állottak az idegenek elfogadására kirendelt Stá-
 tus követek, minnyájan egy forma setét kék kön-
 tösben, 's arany lántz függén kinek kinek nya-

kában. Itt voltak már több idegenek is, kinek a' Konzuláris komornyíkok, tsokoládéval 's egyéb frissítő italokkal szolgáltak. Innen felvezettetünk minnyáján egyszerre egy gyönyörű polotába (szálába), két sorban állott válogatott granátérosok rendjein keresztül. Mihelyt a' palotába léptünk, el-kezdődött a' harsogó muzsika; mellyhez hasonlót alig képzelhettem. Hetvenen vagynak ott a Konzuláris testörző sereg muzsikussai közül, minden ilyen alkalmatossággal. Kétfelől a' muzsikuskorússa alatt parádát telenek a' Bonapárte tulajdon kedves kompániájának álmélkodásra méltó nagyságú testörzői. Ez után következett végre az a' régi pompás 's királyi audientziás ház, a' mellyben a' Generálistábnak minden tisztszei már ekkor jelen voltak. Most hát már oda mentünk. Felyül állottak a' három Konzulok, két felől a' Ministerek és Státus Tanácsosok hímmel varrott veres bársony köntösökben, azután a' Generálisok 's a' t. Eppen akkor Udvari pompa és közönséges Audientzia lévén a' Fő Konzulnál, legközelebb ő hozzája állott a' Pápa Ö Szentsége Követje, azután a' Császári Követ, a' Pruszsus Követ 's többek. Mi idegenek, kik most jelentünk meg, félhóld formába állottunk. Ekkor oda jöven Bonapárte közinkbe, sorban befzéllett mindenikönkel; igen természetesen, de úgy, hogy minden szavából nagy ész tetstett ki Gróf Rumfordtól p. o. ezt kérdezte. Miben foglalatoskodik az Ur Párisban? kétség kivü most is az emberiség boldogításában 's a' t.

A' Párisi levelek szzerént, Generális Ange-

reau magános életet él már most, a' maga Páris körül lévő mezei jószágában. Generális Lasne, kit Lisbonai követtséggel kínáltak vólt meg, azt el fogadta, és nem sokára útnak is indul. Generális Bernadotte is rövid időn valahová fog küldödni. Így küldi ki Bonapárte egymásután azokat Frantzia Országából, kik szeretik az újjításokat, 's szeretnék el érni Bonapárte uralkodásának is a' végét, mint már tanátskoznak is azon titokban egynehányan.

Páris Dec. 26 dikán. Dolomieu nagy Mineralogus, kit Sicíliában el fogtak, midőn ő az Egyiptomi Frantzia sereget oda hagyván, Frantzia Országba akart visszafiz térni, egy ilyen titulusú igen derék munkát készített fogságában; Mineralogiai Filozófia. Melly nyomorúságosan írta ez a' tudós ezt a' munkát, meg tetszik abból, hogy semmi író eszköze nem lévén, a' lámpásában meg gyült kormot keverte öszve vízzel, és abból tsinált tentát magának; a' pennája vólt a' fog ház pádimentomából bajoson fel fessegetett szilánkokból; és munkájának nagyobb részét ezzel írta le, a' nálla vólt könyvek széleire, 's azok sorai közzé. — — A' természetí Históriára tartozó gyűjtemények Museuma, egy olyan emberi tsont vázat (Sceletont) adott által a' minapában meg vizsgálás végett, a' természet vizsgáló tudósoknak, mellyben a' tsontok minben ízei egymással öszve vóltak növe. Ezt a' szerentsétlent Simorre Marciennek hívták, ki is egy darab ideig a' gyalog katonaság között Tifzti hívatalt viselt, és tizenhét esztendőktől fogva Metz-

ben lakott. A' nyavalyája, elsőben köszvényen, vagy valamelly Vénusi nyavalyán kezdődött, melly jobban jobban erőt vévén; utóljára a' tsontok ízei öszve nőttek, 's annyira meg keményedtek, hogy életének vége felé tsak a' nyelvét tudta mozgatni. Élt 50 esztendeig. Egy, 1693-dik esztendőbeli tudós Frantzia újságban, hasonló Sceletonnak a' le írását olvassuk, mellynek t. i. a' hát gerintz tsontjai úgy öszve nőttek egymással, mintha tsupán tsak egy tsontból állottak volna. (Még ennél is nevezetesebb itt Bétsben egy 60 esztendős aszszony, kinek a' lába térdig, 's azon is felyül, már meg keményedett, vagy is némű néműképpen tsontá vált, a' háta egézfízen el rothadt, mint a' holt testnek, a' tsontok itt ott ki hullottak, 's az aszszony még is él, de ki beszélhetetlen kínok között)

A' több nevezetes ritkaságok között, melyeket Menou Fr. Generális Egyiptomból hozott, van egy Pogonya Pésma (Moschus Pygmaeus) nevű eleven állat is, melly a' hazájában Napkeleti Indiában is nagy ritkaság. Ezt az állatot, sok szép drágaságokkal egygyütt Dar-Fúr kis tartománynak Fejedelmétől nyerte. Menou ajándékban, a' melly Ország Kairóhoz 200 napi járó földre esik dél felé a' sivatag pusztákon kerefstül. Hihető hogy ő is meg szeppenhetett a' Frantziáknak Egyiptomban kiterjedett hatalmoktól, 's ezért kereste kedvét a' Fővezérnek. Dar-Fúrnak Fejedelméről, és a' tartomány lakosiról ezeket jegyezték meg a' Frantzia tudósok. A' Szultán Abdelrachman a' nagy udvari pompában tartja leg nagyobb fejedelmi ditsősségét, a' szolgálatjá-

ban lévő személyeknek nagyobb része fehér személy, ezek 200-zan forgolódnak körülötte. Senkit magánosan a' Ministerein és Fővezérjein kívül maga eleibe nem erefzt, hanem csak akkor midőn közönséges audientziát ad; mellyen mindenkör 500 személynek kell megjelenni. Illyenkor minden Ministerei és udvari tselédi körülte vannak; bal keze felől pedig áll egy szószólló, a' ki, az alatt hogy az audientziára gyűlt személyek Szultánjokhoz közelítnék, 's kéréseket eleibe terjesztik; tele torokból megszűnés nélkül, így magasztalja Fejedelmét: „Imé ez a' bivaj, a' bivaj fájzatja, a' bikák bikája, a' rendkívül erős elefánt, a' hatalmas Abdelrachman. Éltesse az Isten, sokáig, 's győződelmesen.“ — (Így, Homérus is, szép Junóját tehén szeműnek nevezi, a' vitéz Ajax-ot pedig, szamárhoz hasonlítja!) Országának lakosi minyájan Muhamedánusok; Nemzeti erköltsökre nézve mind igen ravaszok, hazugok, tolvajok, akarmit állítnak, azt mingyárt esküvéssel bizonyítják, magokat átkozzák hogy ezt vagy amaszt nem tselekedték, 's még inkább elárúlják ravaszságokat. Az Országban tengerinél (kukoritzánál) egyéb alig terem; de találhattnak benne sok Elefántok, Szarvorrúk (Rhincerusok) 's a' t.

Nagy Britania.

Angliában igen közönségessé vált már, hogy a' kiknek rossz, fájos vagy nem szép fehér fogaik vagynak, kifzedetik, 's portzellánból vagy elefánt tsontból vendég-fogakat rakatnak helyek-

be. Ezekben, azonkívül hogy mindég szép fejéren maradnak, még az is haszon, hogy soha se fájnak. Egy időben az is szokásban volt, hogy a' szép fehér fogú szegény emberek, akár mellyik fogokat eladták, 's jó summa pénzért ki vonatták, mert akkor azzal tartotta a' világ, hogy ha az ilyen ép fogat hevenyiben, más ki vont odvas fog helyébe tesz, meg-gyökeredzik, 's állandó lesz, a' mellyet portzellán vagy elefánt tsont fogaktól nem lehet várni. Most már Angliának akár melly városában talál az ember vendég fog készítő mestereket, kik tsak abból élnek, és ha valaki kívánja, az egész száját ki tsínosítják szép fogakkal. Londonban szinte úgy kirakják ezek tzmereiket mint más mester emberek, 's mívesek, mellyek, az ablak közzé kirakott állkap-tzába tsinált sor fogakból, 's darabokban lévő elefánt tsontokból állanak: de az elhíresedett mesterek, ezt nem tselekszük; ezek igen gazdagok, hintón járnak, 's a' ki őket nem esmeri, rájuk nem merné fogni, hogy vendégfog-rakó Mester emberek.

Angliában Canterbury nevezetes városnak szomszédságában történt; hogy valamelly nemes ember, egy estve idejében haza talált menni, mint otthon várták. Be lévén zárva az ajtók, meg tudta, hogy az aszfzonymál ház őrző van a' szobában; kopogat, zörget, de tsak nem nyit-tatik ajtó. Neki búsulván a' megtsalatott férj, felfeszi magában, hogy a' szerelemtől felgyúladott pár-ra kívülről is rágyújtson, hozat egy tsomó gajjat, 'c meg-gyújtá tulajdon háza fedelét. A'

két tűz közzé szorúlt pár nem állhatta ki a' fűs-
töt, hanem ki rohant az úttzára, 's így boszszúl-
lá meg a' férj, társa hűségtelenségét, a' maga
nagy kárával, mivel a' háza öfzfe égett. —
Egy falusi aszfzony észre vette a' kis gyermeké-
ben, hogy a' hátát nagyon sajnálja, és hogy ha
hozzá ér valaki 's nyomja, sikolt a' fájdalom
miatt, szükségesnek tartotta tehát hogy fiatská-
ját a' közel lévő városbeli Seborvoshoz vigye.
Meg-vizsgálván a' Seborvos a' gyermek hátát,
észre vette, hogy a' lapotzkája alatt van az, a'
mi a' fájdalmat okozza, 's ki is vette onnan,
nagy álmélkodására, látván, hogy egy gombos
tő volt. Az azon való tanakodás közben, hogy
ugyan hol vehette ott magát az a' gombos tő,
észébe jutott az anyjának, hogy ő maga egyszer
elnyelt egy gombos töt.

Elegyes Levelek.

Berlinből Dec. 23 dikán. A' Pruszfiai tá-
bor, melly a' mostani körülállásokhoz képest,
olyan formán van kvártélyokra felosztva, mint-
ha táborba kellene annak szállani, 250 ezer em-
berből áll, és még is most 13-dik vasas regiment
is állittatik fel Danzig körül. — Egy idevaló hi-
teles újságból ezeket olvassuk. Az Orosz Csá-
zár, ekként nyilatkoztatta ki Bavária körül-
állásaira nézve akaratját; hogy a' Császár, min-
den tekintetben helyben hagyja a' Baváriai Vá-
lasztó Hertzeg bölts lépéseit, arra nézve, hogy
Birodalmát épségében megtarthassa; sőt a' Her-
tzeg az Orosz Udvarnak pártfogására bizonyosan

'is számot tarthat: mindazáltal örömet nézné az Orosz Császár, ha a' Baváriai V. Hertzeg ellene nem szegezné magát, hogy Baváriának egy kevés része, más tartománnyal tseréltesse fel.

Az Orosz Császár meg vette 60,000 rúbelért azt a' Mineralógiára tartozó gyűjteményt, melyet Forster 5 éltendővel hozott ez előtt Londonból, és ezt annak az Oskolának ajándékozta, mellyben a' bányáság tudománya tanítatik.

Folytatása az Olivier Utazásaiból szedegedett tudósításunknak, mellyek között méltók a' közlésre mindenek felett Pasvan-Oglu történetei.

„Oglu, Törökül annyit tesz mint Fiu, és így Pásván Oglu, azt teszi Pásván Fia. Az Attya gazdag és hazafiársai előtt nagy betsületben lévő, elő kelő ember volt Vidinben, és az Oroszokkal 's Németekkel folytatott utóbbi Török háborúban, egy csapat szabad seregnek vezére volt. A' Nagy Vezér, akkori Seraskier, őtet fogásba tette, 's fejét el üttette. Oglut is tömlőzbe tették ugyan az attyával, de onnan, jószága nagyobb részének elvesztésével, rövid időn ki szabadulván, Vidinbe telepedett meg, és szüntelen azon gondolkodott, hogy mi módon bosszulja meg tetemesen, mind meg ölettetett Attya halálát, mind a' magán el követett méltatlanságot; melly szándékának végbe vitelére, csak hamar jó alkalmatosság is adta elő magát. Mert III-dik Selim Császárrá lévén, felettébb nehezen

szívelte Krímiának a' Mufzkák kezére való jutását, fájdalmasan érezte, hogy magában Konstantinápolyban sem lehet egész bátorságban a' Mufzkáknak, olly közel eső bírtokokban való megtelepedések miatt; mellyre való nézve, III. dik Mustafa, és Abdul Hamidnak, a' hajókázás mesterségét, és a' Matematikát tárgyazó Oskolák eránt tett rendelkezéseit meg újította; minden figyelmetességét a' tengeri hadi dolgokra fordította; különösen pedig, látván azt, mennyire felül haladják más nemzetek a' Törököket a' hadakozás mesterségében, egy ármádiát igyekezett felállítani, melly egészen ollyan rendbe legyen szedve, mint más Európai Nemzetségeké, és ennek a' seregnek feltartására újj adót vetett ki. A' Jantsárokat pedig, kik nagyon el puhúltak, és hűségtelenekké 's párt-ütőké lettek, el akarta törölni, reménylven, hogy a' reguláris 's a' mindenkor fennálló katonaság által nagyobb bátorságban helyhezteti mind magát, mind a' Birodalmát. De látván azt, hogy nem jó lesz ezt az újítást azokon a' Jantsárokon kezdeni, kik vagy Konstantinápolyban, vagy más helyeken az Országban belől voltak: az úgy nevezett Jamagokat, vagy azt a' katonaságot akarta először el törölni, melly a' Német Császárhoz tartozó Országok szélein fekvő városok és erősségek őltalmazására volt rendelve. Leg először is tehát

a' Belgrádi (Nandorfejevári) Jantsárokon kezdték a' próbát, kik is, valamint a' többi határ széleken fekvő városokban volt Jantsárok is fellázadván fegyvert fogtak ugyan; de csak ugyan meg adták magokat. A' Vidini Jamagok leg erősebben viselték magokat mindenek között, mert ezek, Pasván Oglu vezérlése alatt, az ellenek menő Basát le-vágták és a' seregét el üzték. Ez a' győzedelmes Oglu nagy bizodalmot öntött az egész népbe, melly még inkább nevelődött azzal, hogy sok békételenkedőknek, ketsegtető ígéretekkel tett, a' Porta, némelly katonai újítások eránt való szándékának, és az adó fellyebb vitele eránt való rendelkezésének, semmivé való tétele eránt. Mivel pedig a' Vidin jövedelme nem volt elegendő a' naponként nevelkedő seregének táplálására; a' szomszéd tartományok kaszáiban lévő pénzt a' Török Császárnak el foglalta, és a' Móldvai 's Oláh Országi Fejedelmet fenyegetésekkel arra kényszerítette, hogy az ő számára pénzt, eleséget, puskaport 's a' t. küldjenek. A' Görögöket, a' kik telzik Európai Török Országnak nagyobb részét, azzal az ígérettel hódította magához, hogy rettenetes állapotok meg könnyebbedik; 's vallásokat szabadon gyakorolhatják. Mindezek által, főképpen pedig a' közönségessé tett Szabadság és Igazságtsábitó szavak által, számos követőket gyűjtött

magának; mellyet látván a' Porta, azt ígérté néki, hogy minden el-foglalt Atyai örökségét vissza adja, tsak hogy a' fegyvert tegye le. De Oglu erre nem hajolván azt kívánta; hogy állítsanak vissza Vidinben mindent elébbeni állapotjára, új adót az oda valókra ne vessenek, és a' Jantsárok hajdani privilégiumokban erősítsenek meg. Melly kívánságra reá álván Selim, egy Basát küldött Vidinbe, Kormányozó fővel, a' kit el fogadtak ugyan, és hivatalába bétettek, de a' ki mellett is, tsak ugyan Pasván vólt az igazgató. Tudván a' Porta Politikáját Pasván, hogy t. i. ha szinte most valamennyire meg békélt is vele, tsak ugyan mindég fog az, az ő elveztésén mesterkedni; erre való nézve a' fő emberek között pártfogókat igyekezett magának szerezni Konstantzinápolyban, és a' népet hasznos rendelkezések ígérete által édesgette magához. Tudván továbbá azt is, hogy illy zűrzavaros környülállások között könnyű valamit a' Portától meg nyerni: azt kérte, hogy tegyék ötöt Vidin 3 ló farkas Basává.

Végezte következik.